

การจัดการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองเพื่อพัฒนาสู่สถาบันการเงินชุมชนกองทุนหมู่บ้าน
ในอำเภอหนองวัวซอ จังหวัดอุดรธานี

Management of Village and Urban Community Fund for Developing to Community
Financial Institutions in Nong Wua So District, Udon Thani Province

ธีรวัฒน์ หินแก้ว¹,
ชิตพล วิไลงาม²,
สุชีรา บรรเลงรัมย์³

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาและเปรียบเทียบการจัดการกองทุนหมู่บ้านเพื่อพัฒนาสู่สถาบันการเงินชุมชนกองทุนหมู่บ้านในอำเภอหนองวัวซอ จังหวัดอุดรธานี ประชากร จำนวน 800 คน และกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 260 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ แบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และ One way ANOVA ผลการวิจัยพบว่า ประธานกองทุนและคณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง มีความคิดเห็นเกี่ยวกับการจัดการกองทุนหมู่บ้านเพื่อพัฒนาสู่สถาบันการเงินชุมชนโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก (\bar{x} =4.39) ด้านที่มากที่สุด ได้แก่ด้านการมีส่วนร่วมของสมาชิก (\bar{x} =4.88) และด้านที่ต่ำสุด ได้แก่ ด้านนโยบายเงินปันผล (\bar{x} =3.41) และเรียงจากมากไปน้อยดังนี้ ด้านการมีส่วนร่วมของสมาชิก (\bar{x} =4.88) ด้านบรรยากาศการเรียนรู้ของกองทุน (\bar{x} =4.70) ด้านภาวะผู้นำของประธานกองทุน (\bar{x} =4.59) และด้านนโยบายเงินปันผล (\bar{x} =3.41) และผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นของประธานและคณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.05

คำสำคัญ : การบริหารจัดการ กองทุนหมู่บ้าน สถาบันการเงินชุมชน ด้านการมีส่วนร่วม

Abstract

The objectives of this research were to study and compare the management of village and urban community fund for developing to community financial institutions in Nong Wua So District, Udon Thani Province. The population of the study were 800 people and 260 has been selected to be a sample group. The research tools was Likert's 5 rating scales questionnaire. The data has been analyzed using frequency, percentage, mean, standard deviation, and one way ANOVA. The result revealed that the president and boards of the village and urban community fund showed opinions toward the management of village and urban community fund for developing to community financial institutions in overall aspect at high level (\bar{x} =4.39). The most side was members participation aspect (\bar{x} =4.88) and the lowest was dividend policy aspect (\bar{x} =3.41) and was subsequently arranged from higher to lower level as shown next. The members participation aspect (\bar{x} =4.88), the learning atmosphere aspect (\bar{x} =4.70), the fund president leadership aspect (\bar{x} =4.59), and the dividend policy aspect (\bar{x} =3.41). Therefore, the opinions comparison of the president and boards of the village and urban community fund were statistical significantly different at .05.

Keywords: management, village fund, community financial institution, participation

^{1,2}อาจารย์ประจำภาควิชาการจัดการ คณะบริหารธุรกิจ วิทยาลัยพณิชยบัณฑิต

³อาจารย์ประจำสำนักวิชาศึกษาทั่วไป คณะศึกษาศาสตร์ วิทยาลัยพณิชยบัณฑิต

บทนำ

กองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแห่งชาติเกิดจากนโยบายของรัฐบาลของพ.ต.ท.ทักษิณ ชินวัตร ในปีพุทธศักราช 2544 สำหรับใช้เป็นแหล่งเงินทุนหมุนเวียนในหมู่บ้านหรือชุมชนเมืองให้ประชาชนได้นำไปลงทุนสร้างอาชีพหรือขยายกิจการเพิ่มเติมจากเดิมและได้อยู่กับครอบครัวเป็นการช่วยลดค่าใช้จ่ายของครอบครัวอีกทางหนึ่งด้วยให้มีระเบียบวิธีปฏิบัติโดยให้จัดตั้งและคัดเลือกบุคคลภายในหมู่บ้านของตนเองขึ้นมาเป็นคณะกรรมการกองทุนหมู่บ้าน เพื่อเข้ามาบริหารจัดการและมีการหมุนเวียนเปลี่ยนกันเข้ามาบริหารทุก 2 ปี ตามระเบียบของกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแห่งชาติ เป็นการสร้างพื้นฐานของการรู้จักคิดเป็น ทำเป็น ตัดสินใจและแก้ไขปัญหาด้วยตนเอง เกิดการเรียนรู้ที่จะพึ่งพาตนเองในสังคมของชุมชนทำให้สังคมระดับล่างมีความเข้มแข็ง และมีจิตสำนึกในการมีส่วนร่วมเพื่อเป็นประโยชน์ในการพัฒนาหมู่บ้านให้ดีขึ้นซึ่งสอดคล้องกับสำนักนายกรัฐมนตรี (สำนักนายกรัฐมนตรี, 2544) ที่กล่าวว่า การก่อตั้งกองทุนหมู่บ้านเพื่อให้เกิดแหล่งเงินทุนเวียนในการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมในหมู่บ้านและชุมชนเมืองซึ่งเป็นฐานรากหญ้า เป็นแหล่งเงินทุนในการลงทุนสร้างอาชีพและสร้างรายได้ให้แก่ประชาชนและวิสาหกิจชุมชนเสริมสร้างสำนึกความเป็นชุมชนและท้องถิ่นของตนเอง โดยช่วยกันเป็นผู้กำหนดอนาคตมีการจัดการและเรียนรู้ร่วมกันระหว่างชุมชน เอกชน และส่วนราชการ เป็นการเกื้อกูลประโยชน์ต่อผู้ด้อยโอกาสให้มีโอกาส ส่วนกระบวนการที่จะช่วยให้กองทุนหมู่บ้านประสบความสำเร็จ ประกอบด้วย ความพร้อมของประชาชนในหมู่บ้าน ประสบการณ์ในการบริหารจัดการของสังคม ส่วนราชการจะเป็นผู้ให้การสนับสนุนในด้านวิชาการ ด้านวิธีการปฏิบัติ และประสานงานกำกับดูแลอยู่ภายนอก โดยมีการติดตามและประเมินผลการดำเนินงาน เพื่อชี้วัดผลของประสิทธิภาพกองทุนทั้งในด้านเศรษฐกิจสังคมและการพึ่งพาตนเอง พัฒนาที่มุ่งสร้างกระบวนการเรียนรู้ การสร้างและพัฒนาความคิดความเข้าใจให้เป็นระบบในลักษณะของการบูรณาการ สนับสนุนให้เกิดเครือข่ายกองทุนในทุกระดับอย่างยั่งยืนและต่อเนื่อง ความหมาย สถาบันการเงินชุมชน หมายถึง สถาบันการเงินของชุมชนที่จัดตั้งขึ้นโดยกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง เพื่อให้บริการทางการเงินที่สามารถตอบสนองความต้องการแก่ประชาชนในชุมชน ซึ่งขาดโอกาสในการเข้าถึงและใช้บริการทางการเงินของสถาบันการเงินทั่วไป ตามวัตถุประสงค์ หลักเกณฑ์ มาตรฐานและรูปแบบ ซึ่งคณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง

แห่งชาติกำหนดวัตถุประสงค์ เสริมสร้างวินัยทางการเงิน และให้คำปรึกษาทางการเงินแก่ชุมชน แหล่งเก็บออมเงินที่มีความมั่นคงปลอดภัยและมีผลตอบแทนที่เหมาะสมแหล่งเงินทุนเพื่อการพัฒนาเศรษฐกิจและบรรเทาความเดือดร้อนทั้งในระดับบุคคล ครัวเรือน

ในภาวะที่ประเทศไทยประสบปัญหาด้านเศรษฐกิจได้ส่งผลกระทบต่อประชาชนโดยทั่วไปในพื้นที่ชนบทและชุมชนเมือง รัฐบาลจึงได้มีแนวคิดกระตุ้นเศรษฐกิจในระดับรากหญ้า โดยการกำหนดนโยบายกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง เมื่อปี พ.ศ.2544 เพื่อมุ่งแก้ไขปัญหาความยากจนให้กับประชาชน โดยให้จัดตั้งกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแห่งละ 1 ล้านบาท เพื่อเป็นแหล่งเงินทุนหมุนเวียนในชุมชนให้ประชาชนนำเงินไปลงทุนพัฒนาอาชีพ สร้างงาน สร้างรายได้ ลดรายจ่าย บรรเทาเหตุฉุกเฉินและความจำเป็นเร่งด่วน ซึ่งนโยบายดังกล่าวจึงเป็นเสมือนเครื่องมือในการพัฒนาคนและการเรียนรู้ นำไปสู่การเสริมสร้างความเข้มแข็งของหมู่บ้านและชุมชนเมือง (กรมการพัฒนาชุมชน, 2547:1) เป็นการกระตุ้นเศรษฐกิจในระดับฐานรากของประเทศ รวมทั้งเสริมสร้างศักยภาพและความเข้มแข็งทั้งทางเศรษฐกิจและสังคมของประชาชนในหมู่บ้านและชุมชนเมือง ตลอดระยะเวลาสิบกว่าปี นับจากการตั้งกองทุนหมู่บ้านตั้งแต่ปี 2544 มีทั้งกองทุนที่ประสบความสำเร็จสูงประมาณร้อยละ 20 กองทุนที่ประสบความสำเร็จตามมาตรฐานเฉลี่ย คือเงินล้านไม่หายไปไหน ร้อยละ 70 และกองทุนที่มีปัญหาเพียงแค่อ้อยละ 10 (นทีชลิตทอง, 2554 :2) จากผลสำเร็จที่ผ่านมาของนโยบายกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง รัฐบาลได้มีการต่อยอดกองทุนด้วยการพัฒนาจากกองทุนหมู่บ้านที่มีความพร้อมไปสู่สถาบันการเงินชุมชนเพื่อให้โอกาสประชาชนเข้าถึงแหล่งเงินทุนได้อย่างยั่งยืน โดยสถาบันการเงินชุมชนจัดเป็น Micro Finance ที่ให้บริการทางการเงินในรูปแบบการเงินรายย่อยแบบครบวงจร ซึ่ง Micro Finance ได้รับการยอมรับว่าเป็นเครื่องมือที่สำคัญในการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจและลดปัญหาความยากจน (Shigeo Takenaka, 2006) โดยสถาบันการเงินชุมชนเป็นแหล่งเงินทุนและเงินออมที่มีความมั่นคง ปลอดภัย และมีผลตอบแทนที่เหมาะสมแก่ประชาชนเพื่อพัฒนาเศรษฐกิจและบรรเทาความเดือดร้อนทั้งในระดับบุคคล ครัวเรือน และชุมชนอีกทั้งยังเสริมสร้างสวัสดิการและสวัสดิภาพของชุมชน เสริมสร้างวินัยทางการเงิน และให้คำปรึกษาทางการเงินแก่ชุมชนรวมถึงเป็นศูนย์กลางการเรียนรู้ร่วมกันในการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมของชุมชน จึงถือว่าสถาบันการเงินชุมชนช่วยยกระดับ

คุณภาพชีวิตของคนในชุมชน ทำให้การประกอบอาชีพของประชาชนในท้องถิ่นเกิดความมั่นคงในระบบเศรษฐกิจและสังคมตั้งแต่ในระดับฐานราก รวมไปถึงเสริมสร้างความเข้มแข็งและความมั่นคงให้แก่ชุมชนอย่างยั่งยืน

การพัฒนากองทุนหมู่บ้านให้เป็นสถาบันการเงินชุมชนของอำเภอหนองวัวซอ จังหวัดอุดรธานี เพื่อพัฒนาระบบการเงินที่สนับสนุนเศรษฐกิจจากกองทุนหมู่บ้านที่มีความพร้อมสู่การเป็นธนาคารหมู่บ้านโดยแท้จริงที่ให้โอกาสเข้าถึงแหล่งทุนอย่างยั่งยืน ที่สำคัญอีกประการหนึ่ง คือระดับการศึกษาของประธานและคณะกรรมการกองทุนหมู่บ้าน การจะบริหารจัดการกองทุนหมู่บ้านให้ประสบความสำเร็จนั้นส่วนหนึ่งมาจากระดับการศึกษา เพราะว่า การศึกษาทำให้ได้เรียนรู้ แสวงหาความรู้ได้ด้วยตนเอง เรียนรู้เกี่ยวกับสิ่งนั้นๆ เพื่อนำมาปฏิบัติได้จริง ดังเช่นเรียนรู้เกี่ยวกับกองทุนหมู่บ้านจนชำนาญและสามารถนำไปปฏิบัติได้จริงตามระเบียบข้อบังคับของกองทุนหมู่บ้าน เป็นต้น และกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองในอำเภอหนองวัวซอจากเหตุซอมี่จำนวน 70 กองทุนจะมีกองทุนที่จะพัฒนาสู่สถาบันการเงินชุมชนหรือธนาคารหมู่บ้านนั้นขึ้นอยู่กับความพร้อมของแต่ละกองทุน เพราะสถาบันการเงินชุมชนนั้นเพื่อให้บริการทางการเงินที่สามารถตอบสนองความต้องการแก่ประชาชนซึ่งขาดโอกาสในการเข้าถึงตามวัตถุประสงค์หลักเกณฑ์ มาตรฐานและรูปแบบ ซึ่งคณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแห่งชาติกำหนด ด้วยเหตุผลดังกล่าวข้างต้น ผู้วิจัยใคร่ศึกษาการจัดการกองทุนหมู่บ้านเพื่อพัฒนาสู่สถาบันการเงินชุมชนกองทุนหมู่บ้านในอำเภอหนองวัวซอ จังหวัดอุดรธานี เพื่อเสริมสร้างความเข้มแข็งให้กับชุมชน สร้างความมั่นคงและความยั่งยืนต่อชุมชนสืบไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาการจัดการกองทุนหมู่บ้านเพื่อพัฒนาสู่สถาบันการเงินชุมชนกองทุนหมู่บ้าน ในเขตอำเภอหนองวัวซอ จังหวัดอุดรธานี
2. เพื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นของสมาชิกกองทุนหมู่บ้านต่อการจัดการกองทุนหมู่บ้านเพื่อพัฒนาสู่สถาบันการเงินชุมชนกองทุนหมู่บ้าน ในอำเภอหนองวัวซอ จังหวัดอุดรธานี จำแนกตามระดับการศึกษา

สมมติฐานการวิจัย

ประธานและคณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านที่มีระดับการศึกษาต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการจัดการกองทุนหมู่บ้านเพื่อพัฒนาสู่สถาบันการเงินชุมชนกองทุนหมู่บ้านในอำเภอหนองวัวซอ จังหวัดอุดรธานี แตกต่างกัน

ขอบเขตการวิจัย

ขอบเขตด้านประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร สำหรับประชากรในการวิจัยครั้งนี้

ประกอบไปด้วยประธานและคณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านในอำเภอหนองวัวซอ จังหวัดอุดรธานี ประกอบด้วย 8 ตำบล คือ 1. ตำบลหมากหญ้า จำนวน 8 หมู่บ้าน 2. ตำบลหนองอ้อ จำนวน 10 หมู่บ้าน 3. ตำบลอุบมุง จำนวน 10 หมู่บ้าน 4. ตำบลกุดหมากไฟ จำนวน 10 หมู่บ้าน 5. ตำบลน้ำพัน จำนวน 7 หมู่บ้าน 6. ตำบลหนองบัวบาน จำนวน 8 หมู่บ้าน 7. ตำบลโนนหวาย จำนวน 9 หมู่บ้าน และ 8. ตำบลหนองวัวซอ จำนวน 8 หมู่บ้าน

กลุ่มตัวอย่าง การสุ่มตัวอย่างโดยไม่ใช้ความน่าจะเป็น (Non-probability Sampling) ได้แก่การสุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง (Purposive Sampling) โดยสุ่มตัวอย่างจากประธานกองทุนหมู่บ้านและคณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง จำนวน 260 คน ของ Krejcie & Morgan (บุญชม ศรีสะอาด. 2554: 42-43) ซึ่งมีขั้นตอนการสุ่มตัวอย่าง ดังแสดงในตารางที่ 1

ตารางที่ 1 จำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามตำบล อำเภอหนองวัวซอ จังหวัดอุดรธานี

ตำบล	จำนวนประชากร (คน)	จำนวนกลุ่ม ตัวอย่าง (คน)
หมากหญ้า	142	30
หนองอ้อ	114	30
อุบมุง	120	30
กุดหมากไฟ	130	40
น้ำพัน	150	30
หนองบัวบาน	134	30
โนนหวาย	105	40
หนองวัวซอ	90	30
รวม	800	260

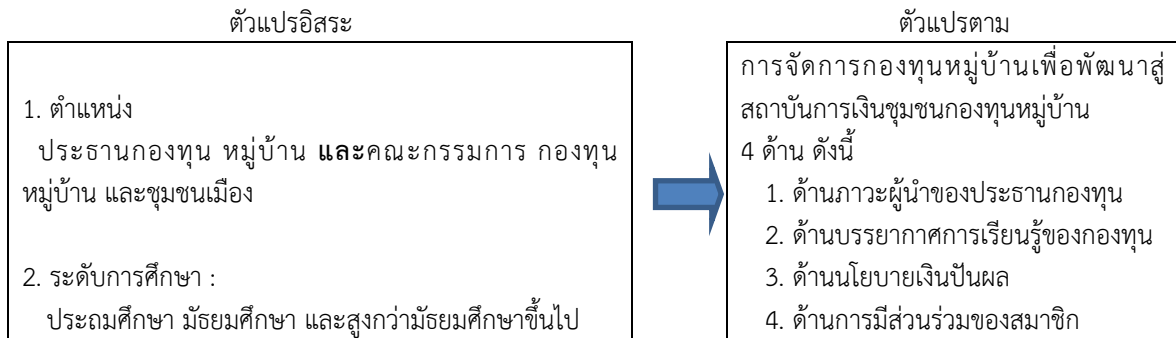
ขอบเขตด้านเนื้อหา

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยทำการวิจัยเรื่อง การจัดการกองทุนหมู่บ้านเพื่อพัฒนาสู่สถาบันการเงินชุมชนกองทุนหมู่บ้านในอำเภอหนองวัวซอ จังหวัดอุดรธานี ระยะเวลาในการทำวิจัยคือ เดือนมิถุนายน 2561 ถึง พฤษภาคม 2562

โดยอ้างอิงงานวิจัยของประไพ จุ้ยอ่วม (ประไพ จุ้ยอ่วม, 2551) ประกอบไปด้วย 4 ด้าน ดังนี้ 1. ด้านภาวะผู้นำของประธานกองทุน 2. ด้านบรรยากาศการเรียนรู้ของกองทุน 3. ด้านนโยบายเงินปันผล และ 4. ด้านการมีส่วนร่วมของสมาชิก

กรอบแนวคิดการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้มีกรอบแนวคิดในการวิจัย (ประไพ จุ้ยอ่วม. 2551) ดังภาพที่ 1

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดการวิจัย (Conceptual Framework)

วิธีดำเนินการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่แบบสอบถาม โดยแบ่งแบบสอบถามออกเป็น 2 ส่วน ดังนี้ ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของแบบสอบถาม ได้แก่ ประธานและคณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง

ส่วนที่ 2 ความคิดเห็นของประธานและคณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง โดยใช้มาตราส่วนประมาณค่าของลิเคิร์ต (Likert Scale) 5 ระดับ ซึ่งให้ผู้ตอบเลือกตอบว่า เห็นด้วยระดับมากที่สุด เห็นด้วยระดับมาก เห็นด้วยระดับปานกลาง เห็นด้วยระดับน้อย เห็นด้วยระดับน้อยที่สุด สำหรับแบบสอบถามนั้นครอบคลุมเป็นไปตามวัตถุประสงค์จากการทำให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบความเที่ยง (Validity) ของแบบสอบถาม (I.O.C.) ค่า .60 ขึ้นไป ผู้เชี่ยวชาญด้านกองทุนหมู่บ้านจำนวน 2 คน ผู้เชี่ยวชาญด้านการวิจัย จำนวน 2 คน

สถิติที่ใช้ในการวิจัย

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ความถี่ (Frequency) ร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย (Mean) ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) การทดสอบสมมติฐาน ได้แก่ One way ANOVA

ผลการวิจัย

ผลการศึกษาพบว่า ประธานกองทุนหมู่บ้านและคณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง ในอำเภอหนองวัวซอ จังหวัดอุดรธานี จำนวน 260 คน โดยจำแนกข้อมูลทั่วไป ดังนี้ ระดับตำแหน่ง ประธานกองทุนหมู่บ้าน จำนวน 70 คน คิดเป็นร้อยละ 26.29 คณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง จำนวน 190 คน คิดเป็นร้อยละ 73.27 ด้านการศึกษา ระดับการศึกษา ประถมศึกษา จำนวน 220 คน คิดเป็นร้อยละ 84.61 ระดับการศึกษา มัธยมศึกษา จำนวน 38 คน คิดเป็นร้อยละ 14.61 และระดับการศึกษา สูงกว่ามัธยมศึกษาขึ้นไป จำนวน 2 คน คิดเป็นร้อยละ 0.77 ดังที่นำเสนอในตารางที่ 2

ตารางที่ 2 ผลการศึกษาข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง

ข้อมูลทั่วไป	จำนวน	ร้อยละ
สถานภาพ (ตำแหน่ง)		
ประธานกองทุนหมู่บ้าน	70	26.92
คณะกรรมการกองทุนหมู่บ้าน	190	73.07
การศึกษา		
ประถมศึกษา	220	84.61
มัธยมศึกษา	38	14.61
สูงกว่ามัธยมศึกษาขึ้นไป	2	0.77
รวม	260	100

ผลการศึกษาความคิดเห็นของประธานกองทุนและคณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองเกี่ยวกับการจัดการกองทุนหมู่บ้านเพื่อพัฒนาสู่สถาบันการเงิน

ชุมชนกองทุนหมู่บ้านในอำเภอหนองวัวซอ จังหวัดอุดรธานี โดยภาพรวม ดังแสดงในตารางที่ 3

ตารางที่ 3 ภาพรวมผลการศึกษาความคิดเห็นของประธานกองทุนหมู่บ้านและคณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองในอำเภอหนองวัวซอ จังหวัดอุดรธานี โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{x}=4.39$)

การจัดการกองทุนหมู่บ้านเพื่อพัฒนาสู่สถาบันการเงินชุมชนกองทุนหมู่บ้าน	อันดับที่	ประธานกองทุนหมู่บ้านและคณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง (n=260)		แปลผล
		\bar{x}	S.D.	
1.ด้านการมีส่วนร่วมของสมาชิก	1	4.88	0.37	มากที่สุด
2.ด้านบรรยากาศการเรียนรู้ของกองทุนหมู่บ้าน	2	4.70	0.39	มากที่สุด
3.ด้านภาวะผู้นำของประธานกองทุนหมู่บ้าน	3	4.59	0.51	มากที่สุด
4.ด้านนโยบายเงินปันผล	4	3.41	0.40	ปานกลาง
รวมค่าเฉลี่ย		4.39	0.41	มาก

1. ด้านการมีส่วนร่วมของสมาชิก

ผลจากการศึกษาด้านการมีส่วนร่วมของสมาชิก พบว่า ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานความคิดเห็นของประธานกองทุนหมู่บ้านและคณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองในอำเภอหนองวัวซอ จังหวัดอุดรธานี โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{x}=4.88$) เรียงลำดับจากมากไปน้อย ดังนี้ สมาชิกกองทุนส่วนใหญ่เข้าร่วมประชุมเป็นประจำ ($\bar{x}=4.90$) สมาชิกกองทุนส่วนใหญ่มีการฝากเงินกับกองทุนอย่างสม่ำเสมอ ($\bar{x}=4.90$) สมาชิกกองทุนส่วนใหญ่เข้าร่วมในกิจกรรมการอบรมที่

กองทุนได้จัดขึ้นเสมอ ($\bar{x}=4.88$) สมาชิกกองทุนส่วนใหญ่ฝึกฝนไม่ซ้ำระหนี่ ($\bar{x}=4.87$) สมาชิกกองทุนส่วนใหญ่เข้าใจนโยบายของกองทุนเป็นอย่างดี ($\bar{x}=4.85$) สมาชิกกองทุนส่วนใหญ่ให้ความร่วมมือในกิจกรรมต่างๆ ของกองทุนเป็นอย่างดี ($\bar{x}=4.84$) สมาชิกกองทุนส่วนใหญ่ให้การสนับสนุนกิจกรรมของกองทุนเป็นอย่างดี ($\bar{x}=4.68$) สมาชิกกองทุนส่วนใหญ่ได้มีโอกาสในการแสดงความคิดเห็นในการบริหารงานของกองทุนเสมอ ($\bar{x}=4.33$) ดังแสดงในตารางที่ 4

ตารางที่ 4 ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานความคิดเห็นของประธานกองทุนหมู่บ้านและคณะกรรมการกองทุนหมู่บ้าน และชุมชนเมืองในอำเภอหนองวัวซอ จังหวัดอุดรธานี

อันดับที่	ด้านการมีส่วนร่วมของสมาชิก	ประธานและคณะกรรมการ กองทุนหมู่บ้าน n=260		แปลผล
		\bar{x}	S.D.	
1	สมาชิกกองทุนส่วนใหญ่เข้าร่วมประชุมเป็นประจำ	4.90	0.33	มากที่สุด
2	สมาชิกกองทุนส่วนใหญ่มีการฝากเงินกับกองทุนอย่างสม่ำเสมอ	4.90	0.34	มากที่สุด
3	สมาชิกกองทุนส่วนใหญ่เข้าร่วมในกิจกรรมการอบรมที่กองทุนได้จัดขึ้นเสมอ	4.88	0.36	มากที่สุด
4	สมาชิกกองทุนส่วนใหญ่ผิคนัดไม่ชำระหนี้	4.87	0.41	มากที่สุด
5	สมาชิกกองทุนส่วนใหญ่เข้าใจนโยบายของกองทุนเป็นอย่างดี	4.85	0.47	มากที่สุด
6	สมาชิกกองทุนส่วนใหญ่ให้ความร่วมมือในกิจกรรมต่างๆ ของกองทุนเป็นอย่างดี	4.84	0.53	มากที่สุด
7	สมาชิกกองทุนส่วนใหญ่ให้การสนับสนุนกิจกรรมของกองทุนเป็นอย่างดี	4.68	0.53	มากที่สุด
8	สมาชิกกองทุนส่วนใหญ่ได้มีโอกาสในการแสดงความคิดเห็นในการบริหารงานของกองทุนเสมอ	4.33	0.58	มาก
รวมค่าเฉลี่ย		4.88	0.37	มากที่สุด

2. ด้านบรรยากาศการเรียนรู้ของกองทุนหมู่บ้าน

ผลจากการศึกษาด้านบรรยากาศการเรียนรู้ของกองทุนหมู่บ้าน พบว่า ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานความคิดเห็นเกี่ยวกับการจัดการกองทุนหมู่บ้าน เพื่อพัฒนาสู่สถาบันการเงินชุมชนของประธานกองทุนหมู่บ้านและคณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองในอำเภอหนองวัวซอ จังหวัดอุดรธานี โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{x}=4.70$) เรียงลำดับจากมากไปน้อย ดังนี้ คณะกรรมการกองทุนทุกคนสามารถทำงานร่วมกันได้เป็นอย่างดี ($\bar{x}=4.92$) การเรียนรู้ของคณะกรรมการกองทุนมีความสำคัญต่อการพัฒนากองทุนเพื่อเป็นธนาคารชุมชน ($\bar{x}=4.91$) คณะกรรมการมีส่วนร่วมในการบริหารงานของกองทุนเสมอ ($\bar{x}=4.90$) ถ้าภายในกองทุนไม่มีการเรียนรู้ที่จะทำให้กองทุนมีความเสียหายในอนาคต ($\bar{x}=4.90$)

ภายในกองทุน ท่านได้มีการพูดคุยถึงความล้มเหลวที่เกิดขึ้น ($\bar{x}=4.89$) การเรียนรู้ของคณะกรรมการกองทุนคือการลงทุนไม่ใช่ค่าใช้จ่าย ($\bar{x}=4.87$) คณะกรรมการกองทุนทุกคนทำงานร่วมกันได้เป็นอย่างดี ($\bar{x}=4.87$) คณะกรรมการกองทุนมีบทบาทสำคัญต่อกองทุน ($\bar{x}=4.73$) คณะกรรมการกองทุนได้มีโอกาสศึกษาดูงานกองทุนอื่นๆ ($\bar{x}=4.72$) คณะกรรมการกองทุนทุกคนมีข้อตกลงร่วมกันในการบริหารกองทุน ($\bar{x}=4.68$) คณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านมีการแลกเปลี่ยนความคิดเห็นในการทำงาน ($\bar{x}=4.68$) ในการประชุมแต่ละครั้ง คณะกรรมการกองทุนทุกคนได้มีโอกาสแสดงความคิดเห็นในการบริหารงาน ($\bar{x}=4.68$) คณะกรรมการกองทุนทุกคนมีเป้าหมายเดียวกันในการทำงาน ($\bar{x}=4.68$) ดังแสดงในตารางที่ 5

ตารางที่ 5 ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานความคิดเห็นเกี่ยวกับการจัดการกองทุนหมู่บ้านเพื่อพัฒนาสู่สถาบันการเงินชุมชนของประธานกองทุนหมู่บ้านและคณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองในอำเภอหนองวัวซอ จังหวัดอุดรธานี

อันดับที่	ด้านบรรยากาศการเรียนรู้ของกองทุนหมู่บ้าน	ประธานและคณะกรรมการ กองทุนหมู่บ้าน n=260		แปลผล
		\bar{x}	S.D.	
1	คณะกรรมการกองทุนทุกคนสามารถทำงานร่วมกันได้เป็นอย่างดี	4.92	0.34	มากที่สุด
2	การเรียนรู้ของคณะกรรมการกองทุนมีความสำคัญต่อการพัฒนากองทุนเพื่อเป็นธนาคารชุมชน	4.91	0.32	มากที่สุด
3	คณะกรรมการมีส่วนร่วมในการบริหารงานของกองทุนเสมอ	4.90	0.33	มากที่สุด
4	ถ้าภายในกองทุนไม่มีการเรียนรู้จะทำให้กองทุนมีความเสียหายในอนาคต	4.90	0.38	มากที่สุด
5	ภายในกองทุน ท่านได้มีการพูดคุยถึงความล้มเหลวที่เกิดขึ้น	4.89	0.33	มากที่สุด
6	การเรียนรู้ของคณะกรรมการกองทุนคือการลงทุนไม่ใช่ค่าใช้จ่าย	4.87	0.38	มากที่สุด
7	คณะกรรมการกองทุนทุกคนทำงานร่วมกันได้เป็นอย่างดี	4.87	0.42	มากที่สุด
8	คณะกรรมการกองทุนมีบทบาทสำคัญต่อกองทุน	4.73	0.49	มากที่สุด
9	คณะกรรมการกองทุนได้มีโอกาสศึกษาดูงานกองทุนอื่นๆ	4.72	0.48	มากที่สุด
10	คณะกรรมการกองทุนทุกคนมีข้อตกลงร่วมกันในการบริหารกองทุน	4.68	0.52	มากที่สุด
11	คณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านมีการแลกเปลี่ยนความคิดเห็นในการทำงาน	4.68	0.53	มากที่สุด
12	ในการประชุมแต่ละครั้งคณะกรรมการกองทุนทุกคนได้มีโอกาสแสดงความคิดเห็นในการบริหารงาน	4.68	0.54	มากที่สุด
13	คณะกรรมการกองทุนทุกคนมีเป้าหมายเดียวกันในการทำงาน	4.68	0.56	มากที่สุด
รวมค่าเฉลี่ย		4.70	0.39	มากที่สุด

3. ด้านภาวะผู้นำของประธานกองทุนหมู่บ้าน

ผลจากการศึกษาความคิดเห็นด้านภาวะผู้นำของประธานกองทุนหมู่บ้าน พบว่า ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานความคิดเห็นของประธานกองทุนหมู่บ้านและคณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองในอำเภอหนองวัวซอ จังหวัดอุดรธานี โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก (\bar{x} =4.59) เรียงลำดับจากมากไปหาน้อย ดังนี้ ประธานกองทุนมีลักษณะการบริหารงานที่โปร่งใส (\bar{x} =4.87) ประธานกองทุนได้มีความแน่วแน่ในการพัฒนาหมู่บ้านด้วยการบริหารกองทุน (\bar{x} =4.83) ประธานกองทุนเข้าใจบทบาทกองทุนที่มีต่อการพัฒนาชุมชน (\bar{x} =4.75) ประธานกองทุนมีความตระหนักในภารกิจของกองทุน

หมู่บ้านที่ต้องปฏิบัติต่อสมาชิก (\bar{x} =4.69) ประธานกองทุนมีความตระหนักในภารกิจของกองทุนหมู่บ้านที่ต้องรับผิดชอบต่อการพัฒนาหมู่บ้าน (\bar{x} =4.69) ประธานกองทุนยึดมติของที่ประชุมสมาชิกกองทุนเป็นสำคัญ (\bar{x} =4.68) ท่านสามารถไว้วางใจการบริหารงานกองทุนภายใต้การบริหารของประธานกองทุน (\bar{x} =4.54) ประธานกองทุนมีความเข้าใจการบริหารกองทุนเป็นอย่างดี (\bar{x} =4.37) ประธานกองทุนมีความตั้งใจในการบริหารตามวัตถุประสงค์ของกองทุน (\bar{x} =4.37) ประธานกองทุนมีความรู้เรื่องกองทุนหมู่บ้านเป็นอย่างดี (\bar{x} =4.35) ดังแสดงในตารางที่ 6

ตารางที่ 6 ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานความคิดเห็นของประธานและคณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองในอำเภอหนองวัวซอ จังหวัดอุดรธานี

อันดับที่	ด้านภาวะผู้นำของประธานกองทุนหมู่บ้าน	ประธานและคณะกรรมการ กองทุนหมู่บ้าน n=260		แปลผล
		\bar{x}	S.D.	
1	ประธานกองทุนมีลักษณะการบริหารงานที่โปร่งใส	4.87	0.45	มากที่สุด
2	ประธานกองทุนได้มีความแน่วแน่ในการพัฒนาหมู่บ้านด้วยการบริหารกองทุน	4.83		มากที่สุด
3	ประธานกองทุนเข้าใจบทบาทกองทุนที่มีต่อการพัฒนาชุมชน	4.75	0.45	มากที่สุด
4	ประธานกองทุนมีความตระหนักในภารกิจของกองทุนหมู่บ้านที่ต้องปฏิบัติต่อสมาชิก	4.69	0.51	มากที่สุด
5	ประธานกองทุนมีความตระหนักในภารกิจของกองทุนหมู่บ้านที่ต้องรับผิดชอบต่อการพัฒนาหมู่บ้าน	4.69	0.56	มากที่สุด
6	ประธานกองทุนยึดมติของที่ประชุมสมาชิกกองทุนเป็นสำคัญ	4.68	0.57	มากที่สุด
7	ท่านสามารถไว้วางใจการบริหารงานกองทุนภายใต้การบริหารของประธานกองทุน	4.54	0.57	มากที่สุด
8	ประธานกองทุนมีความเข้าใจการบริหารกองทุนเป็นอย่างดี	4.37	0.79	มาก
9	ประธานกองทุนมีความตั้งใจในการบริหารตามวัตถุประสงค์ของกองทุน	4.37	0.79	มาก
10	ประธานกองทุนมีความรู้เรื่องกองทุนหมู่บ้านเป็นอย่างดี	4.35	0.80	มาก
รวมค่าเฉลี่ย		4.59	0.51	มากที่สุด

4. ด้านนโยบายเงินปันผล

ผลจากการศึกษาความคิดเห็นด้านนโยบายเงินปันผล พบว่า ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานความคิดเห็นของประธานกองทุนหมู่บ้านและคณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองในอำเภอหนองวัวซอ จังหวัดอุดรธานี โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{x}=3.41$) เรียงลำดับจากมากไปน้อย ดังนี้ การจัดสรรผลประโยชน์เป็นสวัสดิการแก่สมาชิกกองทุนหมู่บ้านและประชาชนในหมู่บ้านหรือชุมชน ($\bar{x}=4.89$) นโยบายเงินปันผลเป็นทุนเพื่อสาธารณประโยชน์ของหมู่บ้าน

($\bar{x}=4.87$) นโยบายเงินปันผลเป็นเงินประกันความเสี่ยง ($\bar{x}=4.63$) นโยบายเงินปันผลอื่นๆ ตามที่คณะกรรมการกองทุนเห็นสมควร ($\bar{x}=4.37$) นโยบายเงินปันผลของกองทุนของท่านปันผลเป็นหุ้น ($\bar{x}=3.97$) นโยบายเงินปันผลเป็นเงินค่าตอบแทนคณะกรรมการ ($\bar{x}=2.08$) นโยบายเงินปันผลเป็นเงินเฉลี่ยคืนให้แก่สมาชิกผู้กู้ ($\bar{x}=2.02$) นโยบายเงินปันผลเป็นทุนเพื่อสมทบกองทุน ($\bar{x}=1.97$) นโยบายเงินปันผลเป็นค่าเครื่องเขียนแบบพิมพ์วัสดุ ครุภัณฑ์ ($\bar{x}=1.90$) ดังแสดงในตารางที่ 7

ตารางที่ 7 ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานความคิดเห็นของประธานกองทุนหมู่บ้านและคณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองในอำเภอหนองวัวซอ จังหวัดอุดรธานี

อันดับที่	ด้านนโยบายเงินปันผล	ประธานและคณะกรรมการ กองทุนหมู่บ้าน n=260		แปลผล
		\bar{x}	S.D.	
1	การจัดสรรผลประโยชน์เป็นสวัสดิการแก่สมาชิกกองทุนหมู่บ้านและประชาชนในหมู่บ้านหรือชุมชน	4.89	0.36	มากที่สุด
2	นโยบายเงินปันผลเป็นทุนเพื่อสาธารณประโยชน์ของหมู่บ้าน	4.87	0.41	มากที่สุด
3	นโยบายเงินปันผลเป็นเงินประกันความเสี่ยง	4.63	0.60	มากที่สุด
4	นโยบายเงินปันผลอื่นๆ ตามที่คณะกรรมการกองทุนเห็นสมควร	4.37	0.77	มาก
5	นโยบายเงินปันผลของกองทุนของท่านปันผลเป็นหุ้น	3.97	0.64	มาก
6	นโยบายเงินปันผลเป็นเงินค่าตอบแทนคณะกรรมการ	2.08	1.90	น้อย
7	นโยบายเงินปันผลเป็นเงินเฉลี่ยคืนให้แก่สมาชิกผู้กู้	2.02	1.66	น้อย
8	นโยบายเงินปันผลเป็นทุนเพื่อสมทบกองทุน	1.97	1.62	น้อย
9	นโยบายเงินปันผลเป็นค่าเครื่องเขียนแบบพิมพ์วัสดุครุภัณฑ์	1.90	1.58	น้อย
รวมค่าเฉลี่ย		3.41	0.40	ปานกลาง

ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบ ประธานและคณะกรรมการกองทุนหมู่บ้าน จำแนกตามระดับการศึกษา มีความคิดเห็นเกี่ยวกับการจัดการกองทุนหมู่บ้านเพื่อพัฒนาสู่สถาบันการเงินชุมชนกองทุนหมู่บ้านโดยภาพรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ด้านที่แตกต่างกัน

อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ได้แก่ ด้านภาวะผู้นำของประธานกองทุนหมู่บ้าน ด้านบรรยากาศการเรียนรู้ของกองทุนหมู่บ้าน และด้านการมีส่วนร่วมของสมาชิก และยังพบอีกว่า ด้านนโยบายเงินปันผล ไม่แตกต่างกันดังแสดงในตารางที่ 8

ตารางที่ 8 ผลการเปรียบเทียบใช้สถิติ One way ANOVA

การจัดการกองทุนหมู่บ้านเพื่อพัฒนาสู่สถาบันการเงิน	แหล่งความแปรปรวน	Df	SS	MS	F	P-value
1. ด้านภาวะผู้นำของประธานกองทุนหมู่บ้าน	ระหว่างกลุ่ม	2	2.535	1.267	4.691	.01*
	ภายในกลุ่ม	257	69.431	.270		
	รวม	259	71.965			
2. ด้านบรรยากาศการเรียนรู้ของกองทุนหมู่บ้าน	ระหว่างกลุ่ม	2	2.357	1.179	8.156	.00*
	ภายในกลุ่ม	257	37.139	.145		
	รวม	259	39.496			
3. ด้านนโยบายเงินปันผล	ระหว่างกลุ่ม	2	.648	.324	2.042	.13
	ภายในกลุ่ม	257	40.786	.159		
	รวม	259	41.434			
4. ด้านการมีส่วนร่วมของสมาชิก	ระหว่างกลุ่ม	2	4.252	2.126	16.980	.00*
	ภายในกลุ่ม	257	32.181	.125		
	รวม	259	36.434			
รวม	ระหว่างกลุ่ม	2	1.675	.839	3.243	.04*
	ภายในกลุ่ม	257	66.374	.258		
	รวม	259	68.049			

*แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

สรุปผลการวิจัย

ผลการวิจัย พบว่า ประธานและคณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านมีความคิดเห็นเกี่ยวกับการจัดการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองเพื่อพัฒนาสู่สถาบันการเงินชุมชนกองทุนหมู่บ้านโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก (\bar{x} =4.39) เรียงจากมากไปน้อยดังนี้ ด้านการมีส่วนร่วมของสมาชิก (\bar{x} =4.88) ด้านบรรยากาศการเรียนรู้ของกองทุนหมู่บ้าน (\bar{x} =4.70) ด้านภาวะผู้นำของประธานกองทุน (\bar{x} =4.59) และด้านนโยบายเงินปันผล (\bar{x} =3.41) และผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบความคิดเห็นของประธานและคณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง จำแนกตามระดับการศึกษาแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

อภิปรายผล

งานวิจัยเรื่อง การจัดการกองทุนหมู่บ้านเพื่อพัฒนาสู่สถาบันการเงินชุมชนกองทุนหมู่บ้านในอำเภอหนองวัวซอ จังหวัดอุดรธานี มีวัตถุประสงค์ ดังนี้

1) เพื่อศึกษาการจัดการกองทุนหมู่บ้านเพื่อพัฒนาสู่สถาบันการเงินชุมชนกองทุนหมู่บ้านในอำเภอหนองวัวซอ จังหวัดอุดรธานี ผลการศึกษาพบว่า ประธานกองทุนและคณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองมีความคิดเห็นเกี่ยวกับการจัดการกองทุนหมู่บ้านเพื่อพัฒนาสู่สถาบันการเงินชุมชนโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เรียงตามลำดับดังนี้ ด้านการมีส่วนร่วมของสมาชิก ด้านบรรยากาศการเรียนรู้ของกองทุน ด้านภาวะผู้นำของประธานกองทุน และด้านนโยบายเงินปันผล สำหรับประเด็นอภิปรายผลขอแนะนำประเด็นที่น่าสนใจมากที่สุดคือด้านภาวะผู้นำของประธานกองทุนมาแนะนำเสนอเพราะในการศึกษาค้นคว้าวิจัยมีการศึกษาค้นคว้าเกี่ยวกับผู้นำในวงกว้าง ขออภิปรายเกี่ยวกับภาวะผู้นำกองทุนหมู่บ้าน ดังนี้ ผู้นำกองทุนหมู่บ้านนั้นมีความแน่วแน่ในการพัฒนากองทุนหมู่บ้านมีความมุ่งมั่นแน่วแน่ในการบริหารจัดการกองทุน ผู้นำกล่าวคือประธานกองทุนหมู่บ้านมีความรู้ความเข้าใจในบทบาทหน้าที่ และมีความตระหนักในภารกิจของกองทุน และผู้นำมีความเป็นประชาธิปไตยโดยยึดมติที่ประชุมเสมอ เป็นต้น (ด้านภาวะของผู้นำ: ภาวะผู้นำของประธานกองทุนหมู่บ้าน) ซึ่งสอดคล้องกับบทความทางวิชาการของกุหลาบ บุริสาร (2561) เรื่อง แนวทางการพัฒนาความฉลาดทางอารมณ์สู่ผู้นำที่มีประสิทธิผลของผู้บริหารในศตวรรษที่ 21 ที่ว่าด้วยคุณลักษณะที่สำคัญของการเป็นผู้นำ คือคุณลักษณะด้านความฉลาดทางอารมณ์ เป็นสิ่งสำคัญมากต่อการประสบความสำเร็จในการบริหารจัดการงานทั้งปวง และสอดคล้อง

กับผลงานวิจัยของถนอมศิลป์ จินคณาภิติกุล และคณะ (2562) ได้ศึกษารูปแบบการจัดการสมัยใหม่ส่งผลกระทบต่อความสำเร็จขององค์กร พบว่า การจัดการองค์กรธุรกิจในปัจจุบัน ผู้บริหารควรมีรูปแบบการจัดการที่เหมาะสม ผู้บริหารจำเป็นต้องทำหน้าที่ในการบริหารเพื่อการจัดการทรัพยากรให้มีประสิทธิภาพ มีการปรับเปลี่ยนหรือมีการเปลี่ยนแปลงตามสถานการณ์ต่างๆ ให้สามารถปรับตัวกับสถานการณ์การแข่งขันต่างๆ ที่จะเกิดขึ้นเพื่อเป้าหมายให้องค์กรประสบความสำเร็จ ผลลัพธ์จากการศึกษาสามารถสังเคราะห์องค์ประกอบของการจัดการสมัยใหม่ได้ 5 ข้อ ได้แก่ การวางแผน การจัดองค์กร การขึ้นนำ การควบคุม การอำนวยความสะดวก ซึ่งปัจจัยทั้งหมดที่กล่าวมานั้นถือได้ว่ามีความสำคัญอย่างยิ่งสำหรับการจัดการเพื่อให้องค์กรประสบความสำเร็จ และสอดคล้องกับผลงานวิจัยของนฤมล สีนสุพรรณและคณะ (2561) ได้ศึกษางานวิจัยเรื่อง แนวทางการดูแลสุขภาพโดยใช้ชุมชนเป็นฐานเพื่อการพึ่งพาตนเองอย่างยั่งยืน อำเภออุบลรัตน์ จังหวัดขอนแก่น ผลการวิจัย(บทคัดย่อ) พบว่า 1) ด้านภาวะผู้นำ ผู้นำให้ความสำคัญการดูแลสุขภาพและพึ่งพาตนเองและสามารถเชื่อมโยงปัจจัยต่างๆที่เกี่ยวข้องมาดำเนินร่วมกันได้ 2) ด้านมนุษยสัมพันธ์ของผู้นำ มีความรัก ความสามัคคี ความจริงใจต่อกัน 3) ด้านทักษะการจัดการ รู้เป้าหมาย การรวมกลุ่ม ร่วมคิด ร่วมทำ เรียนรู้ไปด้วยกัน เป็นสิ่งจำเป็นสำหรับผู้นำ 4) ด้านการมีกัลยาณมิตร ผู้ขึ้นนำในทางที่ถูกที่ควรและการเป็นแบบอย่างที่ดีต่อการดำรงชีพ และ 5) ด้านการแลกเปลี่ยนเรียนรู้เกี่ยวกับด้านสุขภาพและการพัฒนาอย่างยั่งยืน ชุมชนต้องดำเนินการอย่างต่อเนื่อง

2) เพื่อเปรียบเทียบการจัดการกองทุนหมู่บ้านเพื่อพัฒนาสู่สถาบันการเงินชุมชนกองทุนหมู่บ้านในอำเภอหนองวัวซอ จังหวัดอุดรธานี ผลการวิจัยพบว่า ประธานและคณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองมีความคิดเห็นเกี่ยวกับการจัดการกองทุนหมู่บ้านเพื่อพัฒนาสู่สถาบันการเงินชุมชนกองทุนหมู่บ้านในอำเภอหนองวัวซอ จังหวัดอุดรธานี แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งสอดคล้องกับผลงานวิจัยของกรรณก น้อยแนม, ยุวัฒน์ วุฒิเมธีและชัยวัฒน์ วงศ์กิจรุ่งเรือง (2557) ได้ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างวินัยทางการเงินและการมีส่วนร่วมของสมาชิกกับความเข้มแข็งของสถาบันการเงินชุมชนปากเกร็ดร่วมใจ 2 จังหวัดนนทบุรี พบว่า สมาชิกที่มีอายุต่างกัน และระยะเวลาที่เป็นสมาชิกต่างกันนั้น มีความคิดเห็นเกี่ยวกับความเข้มแข็งของสถาบันการเงินชุมชนแตกต่างกันเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ เนื่องจากคนที่มีอายุมาก จะมี

ประสบการณ์ในการใช้ชีวิตมาก อีกทั้งจะมีระยะเวลาในการเป็นสมาชิกตามไปด้วย เมื่อมีระยะเวลาในการเป็นสมาชิกนาน จะมีความรู้ความเข้าใจ กฎระเบียบ การดำเนินงาน การปรับตัวเมื่อเกิดการเปลี่ยนแปลงของสถาบันการเงิน ชุมชน รวมถึงเข้าใจในศักยภาพการทำงานของคุณคณะกรรมการและเห็นประโยชน์ให้มีความสำคัญและเห็นคุณค่าของสถาบันการเงินชุมชนมากกว่าคนที่มียาน้อยและเริ่มเป็นสมาชิกได้ไม่นานและสมาชิกที่มีอาชีพต่างกันความคิดเห็นเกี่ยวกับความเข้มแข็งของสถาบันชุมชนแตกต่างกันโดยมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับความเชื่อมั่น.001 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ เพราะเมื่อมีอาชีพต่างกันทำให้มองภาพลักษณ์ขององค์กรแตกต่างกัน ดังนั้น สมาชิกที่มีอาชีพต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับความเข้มแข็งของสถาบันการเงินชุมชนแตกต่างกัน เช่น สมาชิกที่มีอาชีพข้าราชการ มองภาพลักษณ์สถาบันการเงินชุมชนในทิศทางที่ดี มีชื่อเสียง ดีกว่าสมาชิกที่ประกอบอาชีพค้าขาย เพราะสมาชิกที่มีอาชีพค้าขายมีความใกล้ชิดกับสถาบันการเงินชุมชน จึงรับรู้ถึงข้อดีและข้อเสียของสถาบันการเงินชุมชนได้ชัดเจนมากกว่า

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะสำหรับการนำไปใช้ประโยชน์ (ด้านการมีส่วนร่วม) จุดเด่นของกองทุนหมู่บ้านคือ คณะกรรมการกองทุนทุกคนสามารถทำงานร่วมกันได้เป็นอย่างดี มีส่วนร่วมในกิจกรรมต่างๆที่กองทุนหมู่บ้านจัดขึ้น เช่น การเข้าร่วมประชุม การแสดงความคิดเห็น ความร่วมมือกันเป็นอย่างดี เป็นต้น ควรส่งเสริมจุดเด่นนี้ให้มีความโดดเด่นยิ่งขึ้นไป กล่าวคือ ด้านการมีส่วนร่วมนี้เป็นจุดแข็งของกองทุนเพราะว่าในการทำกิจกรรมต่างๆ ประธานกองทุนและคณะกรรมการกองทุนมีความตระหนักเข้าร่วมกิจกรรมสามารถนำจุดแข็งคือการมีส่วนร่วมนี้ไปพัฒนากองทุนให้มีความยั่งยืนต่อไป

2. ข้อเสนอแนะสำหรับการทำวิจัยครั้งต่อไป (ด้านนโยบายเงินปันผล) 1) ควรทำวิจัยเรื่อง นโยบายเงินปันผล เรื่อง ค่าตอบแทนและสวัสดิการของคณะทำงาน เพราะว่าเป็นจุดที่ยังไม่สมบูรณ์แบบเป็นนโยบายที่ยังคงต้องพัฒนาต่อไป การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงปริมาณ ซึ่งรวบรวมข้อมูลเชิงปริมาณด้วยแบบสอบถามได้ข้อมูลเท่าที่กำหนดไว้แบบสอบถามเท่านั้นในการทำวิจัยเรื่องนโยบายเงินปันผลนั้น ควรเป็นระเบียบวิจัยเชิงคุณภาพควบคู่กันไป เช่น การสัมภาษณ์ การสังเกตการณ์ หรือการสนทนากลุ่ม (focus group) เป็นต้น 2) ควรทำวิจัยเรื่อง นโยบายเงิน

ปันผลเป็นเงินเฉลี่ยคืนให้สมาชิกผู้กู้ ควรทำวิจัยแบบผสมผสานกล่าวคือทั้งเชิงปริมาณและคุณภาพ เพื่อให้สามารถเก็บข้อมูลได้สมบูรณ์แบบยิ่งขึ้น

กิตติกรรมประกาศ

สำหรับผลงานวิจัยนี้ผู้วิจัยขอขอบคุณวิทยาลัยพณิชยบัณฑิต และสาขาวิชาการจัดการ คณะบริหารธุรกิจ และขอขอบคุณบิดามารดา ขอขอบคุณประธานกองทุน คณะกรรมการกองทุนหมู่บ้าน อำเภอหนองวัวซอ จังหวัดอุดรธานี และผู้มีส่วนร่วมในผลงานวิจัยนี้ทุกท่าน

เอกสารอ้างอิง

1. กรกนก น้อยแฉม, ยุวัฒน์ วุฒิเมธี และชัยวัฒน์ วงศ์กิจรุ่งเรือง.2557. ความสัมพันธ์ระหว่างวินัยทางการเงินและการมีส่วนร่วมของสมาชิกกับความเข้มแข็งของสถาบันการเงินชุมชนปากเกร็ดร่วมใจ 2 จังหวัดนนทบุรี. วารสารสังคมศาสตร์และมนุษยศาสตร์ คณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ปีที่ 40 ฉบับที่ 2 (กรกฎาคม-ธันวาคม)
2. กรมการพัฒนาชุมชน.2547. รูปแบบการบริหารจัดการทุนแบบมีอาชีพ กรณีศึกษา กองทุนหมู่บ้าน และชุมชนเมือง. กรุงเทพมหานคร: ไร่ไทยเพลส.
3. กุหลาบ ปุริสาร.2561. แนวทางการพัฒนาความฉลาดทางอารมณ์สู่ผู้นำที่มีประสิทธิภาพของผู้บริหารในศตวรรษที่ 21. วารสารวิทยาลัยบัณฑิตเอเชีย ปีที่ 8 ฉบับที่ 1 (มกราคม-มิถุนายน).
4. ธนอมศิลป์ จันคณาภิตกุล,กิตติชัย เจริญชัยและนิศารัตน์ โชติเชย.2562. รูปแบบการจัดการสมัยใหม่ส่งผลต่อความสำเร็จขององค์กร. วารสารวิทยาลัยบัณฑิตเอเชีย ปีที่ 9 ฉบับที่ 2 (กรกฎาคม-ธันวาคม).
5. นฤมล สีนสุพรรณ, สมลักษณ์ ศรีนวกุล,กุหลาบ ปุริสาร, กุสุมา ดำรงชัยและ จิราพร วิชระโกชน์. 2561. แนวทางการดูแลสุขภาพโดยใช้ชุมชนเป็นฐานเพื่อการพึ่งพาตนเองอย่างยั่งยืน อำเภออุบลรัตน์ จังหวัดขอนแก่น. วารสารวิทยาลัยบัณฑิตเอเชีย ปีที่ 8 ฉบับที่ 1 (มกราคม-มิถุนายน).

6. บุญชม ศรีสะอาด. 2554. การวิจัยเบื้องต้น. พิมพ์ครั้งที่ 9. กรุงเทพฯ : สุวีริยาสาส์น.
7. ประไพ จ้อยอ่วม. 2551. **ปัจจัยที่มีผลกระทบต่อความพร้อมของกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองเพื่อเป็นสถาบันการเงินชุมชน : กรณีศึกษากองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองอำเภอบรบือ จังหวัดมหาสารคาม.** วิทยานิพนธ์ ปริญญาบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต. มหาสารคาม: มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม.
8. พระราชบัญญัติกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแห่งชาติ พ.ศ.2547. 2547. **ราชกิจจานุเบกษา. เล่ม 121 ตอนพิเศษ 85 ก หน้า 1-14. 30 ธันวาคม, 2547.**
9. ธาณินท์ ศิลป์จารุ. 2557. **การวิจัยและวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติด้วย SPSSและ AMOS. พิมพ์ครั้งที่ 15 .** กรุงเทพฯ: ห้างหุ้นส่วนสามัญปิเศษเนสซอร์แอนด์ดี.
10. นที ขลิบทอง.2554. **“ กทบ. ตั้งกฎเพิ่มเงินกองทุนฯ เน้นนิติบุคคล ทิศทางใช้เงินชัดเจน”.** กรุงเทพธุรกิจ.
11. เลขาธิการนายกรัฐมนตรี, สำนักงาน.2545ก. **คู่มือการจัดทำบัญชีและรายงานสำหรับกองทุนหมู่บ้านและชุมชน เมือง พ.ศ. 2545.** กรุงเทพฯ : สำนักนายกรัฐมนตรี.
12. _____. 2544. **ระเบียบคณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแห่งชาติว่าด้วยการจัดตั้งและบริหารกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแห่งชาติ พ.ศ. 2544.** กรุงเทพฯ : สำนักนายกรัฐมนตรี.
13. _____. 2 5 4 5 ข . **ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยคณะกรรมการกองทุนหมู่บ้าน และชุมชนเมืองแห่งชาติ พ.ศ. 2544 และแก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545.** กรุงเทพฯ : สำนักนายกรัฐมนตรี.
14. Shigeo Takenaka. 2006. **Regulatory Architecture for Microfinance in Asia.** Tokyo : Asian Productivity Organization.